

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXXIV. Cur; cùm eo fine creati simus, vt saluaremur omnes; aliqui ab hoc fine excidant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

in Deo; nullam in nobis; At *Prædestinatio respectu Effectus sui*, seu in via *Executionis*, habet aliquam in *Prædestinato* causam, sc. bona opera, quæ sunt fructus gratiæ Efficacis.

2. *Reprobatio Negatiua*, in se cōsiderata, seu simplicis nolitionis diuinæ causam habet in Deo voluntatem eius antecedenter; & respectiue malæ materiam in se suaque natura corruptibilem: *Reprobatio Damnationis* vero seu *Positiua* causam habet peccatum orig. aut actuale præuisum.

AD II. Permissio Dei prima non est effectus reprobationis.

1. Quia Deus permittit vt etiam prædestinati peccent.

2. Quia defacto permittit, vt omnes in Adam peccarent; nec tamen omnes ideo voluit reprobatos.

3. Illa permissio Non est reprobationis effectus Vltimus; quia puniatio vindicatiuæ iustitiæ posterior est permissione: Nec est primus; quia hæc per se ordinaretur ad finem Reprobationis; scil. ad puniendos homines; quod à Dei bonitate alienum.

AD Confirmationem. Disparitas est: Quia omnia bona in prædestinato sunt Dei; at mala in reprobo sunt hominis, non Dei.

Deinde causa prædestinationis est Dei misericordia: reprobationis vero peccatum, vt possibile viribus naturæ solis.

QVÆSTIO XXXIV.

Cur; cum eo fine creati simus, vt saluaremur omnes; aliqui ab hoc fine excidant?

CALVINISTAE, vt docuimus, omnem & solam causam referunt in vnam Dei voluntatem, ab aeterno statutam, etiam sine præuisione vllius culpæ. Et quidem pauculi sunt eis prædestinati: Et circa hos solos suam excuset, aiunt, misericordiam Deus; iustitiam contra reprobos indictâ causâ eos damnans morti, ad peccatum incitans, quo puniendi habeat occasionem. Sic verò crudelem faciunt Deum contra infantes.

SVADENT istis. I. *Cum nondum nati fuissent, &c. Esau odio habui: Rom. 8.*

2. *Ibid. Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei.*

3. *Cuius vult miseretur, & quem vult indurat.*

4. *In hoc ipsum excitauit, vt ostendam in te virtutem meam. &c.* Ergo reprobationis causa est sola Dei voluntas, non reprobati culpa.

AVTOR. Deus ex se, suaque bonitate creauit hominem, genusque humanum eo fine, vt omnes salui fierent; hucque media naturæ & gratiæ dedit necessaria. Quod autem excidimus omnes, & multi reprobentur; id accidit vitio hominum, non Dei ordinatione. Ita S. Patres Chryl. Dama. D. Thomas. Vnde duplex fit *Dei voluntas. Primaria seu Antecedens* opera nostra: *Secundaria seu Consequens* opera nostra; illa est ex Deo, hæc ex nobis occasionem sumit. Illa est bonitatis, & vult omnes saluos fieri; hæc est iustitiæ. Vnde Tert. l. de resur. *Deus de suo Optimus; de nostro Iustus est.*

Docetur tribus. I. Gen. i. *Creauit*

g

Deus

Deus hominem ad imaginem, quoad dona naturæ, & similitudinem suam, quoad dona gratiæ; ideo fine, vt saluaretur: parque fors futura totius erat posteritatis. Nullus igitur ante lapsum ad interitum erat à Deo destinatus. Illud fatetur Calvinus Inst. 1. c. 15. §. 4. *Sub imagine, ad quam homo conditus est, comprehenditur quicquid ad æternam vitam spectat.* Sic & alibi sæpius. Si ergo Deus homines condidit ad vitam æternam; vt vere ait Calvinus; quomodo quosdam ad damnationem Voluntate Dei Antecedente destinatos contendit? Deinde ita iubemur, Eph. 4. *Renouamini Spiritu mentis vestre, & induite nouum hominem, qui secundum Deum creatus est,* sc. ad imaginem ac similitudinem primogeniam: at ita per Christum renouamur. Sic & Colof. 3. *Exspolantes vos veterem hominem cum actibus suis, & induentes nouum, cum qui renouatur in agnitionem secundum imaginem eius, qui creauit illum.* Ergo ante lapsum Adæ omnes erant iusti; nullus reprobus.

II. Adam in persona totius posteritatis potuit seruare præceptum Dei; alioquin mortem intentantis, Gen. 2. & potuit idem transgredi. Ergo sicut liberè transgrediendo traxit omnes posteros in mortem; sic liberè obtemperando se & posteros à morte vendicasset. Non igitur Deus prohibitu suo destinauit homines ad mortem: Quia Sa. 1. *Deus mortem non fecit.* Quin Sap. 2. *Deus creauit hominem inextinguibilem: inuidia autem diaboli mors intrauit.* Rom. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit, & per peccatum mors.* Et sic, 1. Cor. 15. *In Adam omnes moriuntur.* Adde, quod ipse fatetur

Calvinus Inst. 2. c. 1. §. 10. *A carnis nostre culpa: non à Deo nostra carnis perditio est: Quando non alia ratione periiimus, nisi quia degenerauimus à prima nostra conditione.* Ib. *Homini TANTVM suum exitiũ adscribendum apparet; cum Dei benignitas e reſtitutionem adeptus suã ipse dementia in vanitatem de lapsus est.* Itaque rursus hinc contradicit sibi Calvinus asserens; aliquos ad damnationem esse destinatos ex sola Dei voluntate, sine præuisione peccati.

III. Quia Deus decreuit magis suam Misericordiam circa nos declarare, quam Iustitiam. Nam, Pl. 24. *Vniuersa via Domini misericordia & veritas.* Pl. 144. *Miserationes eius super omnia opera eius.* Quare hoc qui negat, vt Calvinus, est impius. Hocque amplius, quod Dominus nos hortatur, Luc. 6. vt misericordes simus etiam erga inimicos: tum quia isto superamus gentilium benignitatem: tum quia sic filij Dei sumus, qui iustis iniustisq; iuxta benignè facit. Quo minus credendus est sine præuisionis peccatis quosdam reprobasse. Planè nostra sententia spem suscitatur peccatoribus; Calviniana cunctis obicit desperationem, Deiq; tyrannidem.

Manet igitur istud: In decedentibus absque baptismo paruulis reprobationis causa est pec. orig.: in Adultis baptizatis, pec. actuale finale: in Infidelibus pec. or. & actuale.

DICO AD obiectas Auctoritates.

1. Eæ loquuntur de homine corrupto per pec. orig. iuxta S. Patres, non de reprobatione ante præuifum peccatum, vt Calvinus fingit.

2. Agunt de reprobatione à gratiæ: at Cal-

at Calvinus infert reprobationem à gloria ante præuifum peccatum. Cur igitur hic reprobat, non ille? Quia impius est & peccator, I. Cor. II. *Propter incredulitatem.* Aug. l. I. ad Simplicianum. c. 9. *Deus non odit Esau hominem; sed odit Esau peccatorem.* Idem epist. 105. *Quibus Deus misericordiam non impertitur, ut non impertatur, merentur.* Ergo Mat. 25. *Ite maledicti: & c. e-furiui enim, & non. & c.*

QVÆSTIO XXXV.

An decretum Dei tollat arbitrij libertatem, ut inexcusable necessitate, h. saluentur, illi per-
can?

LUTHERVS in Assert. art. 36 ait: *Libertum arbitrium est figmentum in rebus; seu: iuslibet sine re. Quia nulli est in manu sua quippiam cogitare mali aut boni; sed omnia sub Deo sunt contra quem nihil possumus. Vnde Poeta: Certa sunt omnia lege.*

SVADET ISTO. Isa. 41. *Bene, aut Male, si potestis facite.*

AVTOR. De isto hic strictim; infra de plano & pleno.

I. Vnus liberi arbitrij in moralibus pendet ab naturæ viribus: Teste experientia. At in supernaturalibus pēdet à gratia: Quam ut habeamus non est in nostra potestate: Est tamen hoc, ut donatâ rectè utamur cooperantes eidem.

DICO AD Isaïam, hunc ibi loqui de idolis gentium; non de hominibus.

CALVINVS affirmat Inst. 3. cap. 21. §. 7. 2. Item c. 23. §. 8. *Obtinere volunt, permittente modo, non autem Volente Deo, perire impios.* 3. Ibid. *Non dubitabo cum Augustino simpliciter fateri, Voluntatem Dei esse, rerum Necessitatem; atque id nec. futurum esse, quod ille noluerit.*

SVADET igitur ista Calvinus istis. I. Quia

Nil fit permittente, sed omnia Volente Deo fiunt.

2. Voluntas Dei est necessitas rerum.

3. Idque teste S. Augustino.

4. Extinctum, aut labefactatum est lib. arbitrium orig. peccato.

5. Quia ut lapsus in latrones, spoliatus est vestibus gratiæ, & vulneratus est in carne. sic & lib. arb. est exutum gratia, & semiuiuum in naturæ donis. Vnde laborat ab Ignorantiæ, Malitiæ, Infirmi-tatis, & Concupiscentiæ vulneribus.

6. Præscientia Dei est infallibilis: ergo quicquid futurum præscit Deus, id infallibiliter futurum est: At præscit omnia quæ facturi sumus: ergo infallibiliter sunt futura; fientque necessariò.

AVTOR. Cum homo in statu innocentiae cum lib. arbitrio sit creatus; ipso teste Caluino Inst. 1. c. 18. §. 8. idque Calvinus amissum velit: age quo Modo amissum erit?

1. Per pec. originale?

2. Actuale?

3. Gratiam Dei?

4. Præscientiam Dei?

5. Voluntatem Dei?

6. Prouidentiam & Prædestinationem Dei?

At horum nullo modorum.

I. NON per Pec. Orig. I. Ita Conc. Trid. sess. 6. can. 5. ex Scripturis: Vide *Antichristum p. 4. q. 20. Num. 30. In arbitrio viri erit, siue faciat, siue non faciat.* Hoc & similia dicuntur de homine post lapsum; ergo habet lib. ar. & non amisit per pec. orig.

2. Experientia docet omnes homines esse liberi arbitrij in omnibus humanis actionibus.

II. NON per Pec. Actuality: Quia, tamen si peccator nequeat agere opera meritoria, & supernaturalia sine